

З В І Т
**директора ДНЗ «Міжрегіональне вище професійне училище
з поліграфії та інформаційних технологій» Макарова В.А.
на конференції перед трудовим колективом та громадськістю
за 2012-2013 навчальний рік**

Відповідно до Положення про порядок звітування керівників професійно-технічних навчальних закладів про свою діяльність перед педагогічним колективом та громадськістю щорічно я, як директор ДНЗ «МВПУ ПТТ», звітую про персональний внесок у підвищення рівня організації навчально-виховного процесу, у створенні належних умов для забезпечення рівного доступу для здобуття якісної освіти за 2012-2013 навчальний рік.

У 2012–2013 навчальному році діяльність педагогічного колективу ПТНЗ була спрямована на виконання: Указу Президента України від 12.03.2012 р. №187, наказу МОНМС України від 10.04.2012р. № 447 «Про затвердження Плану заходів щодо виконання Національного плану дій на 2012 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава»; Закону України від 12.01.2012р. «Про професійний розвиток працівників»; рекомендацій слухань комітету з питань науки та освіти Верховної Ради України від 21.01.2012р.; Постанови КМУ від 14.12.2011р. № 1283 «Про затвердження порядку проведення моніторингу якості освіти»; Постанови КМУ від 03.05.2012р. № 353 «Про затвердження порядку державного інспектування навчальних закладів»; Наказу МОНМС України від 22.11.2011р. №1336 «Про затвердження критеріїв системи рейтингового оцінювання діяльності професійно-технічних навчальних закладів»; наказу МОНМС України від 20.12.2011р. № 1473 «Про затвердження Змін до Типового положення про атестацію педагогічних працівників»; наказу МОНМС України та Мінсоцполітики України від 20.04.2012р. № 488/225 «Про затвердження Плану заходів щодо впровадження Національної рамки кваліфікацій»; наказу МОНМС України від 26.04.2012р № 522 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення Державних стандартів професійно-технічної освіти з конкретних професій на основі компетентнісного підходу»; наказу МОНМС України від 07.05.2012р. № 547 «Про проведення Всеукраїнського конкурсу веб-сайтів ПТНЗ у 2012 році»; наказу МОНМС України від 22.05.2012р. № 612 «Про підготовку матеріально-технічної бази навчальних закладів, установ освіти і науки, молоді та спорту до роботи в новому 2012/2013 навчальному році та в осінньо-зимовий період»; рекомендацій I Всеукраїнського форуму майстрів виробничого навчання України від 25.04.2012 р.; матеріалів досліджень міжнародного проекту

Європейського фонду освіти «Покращення системи ПТО шляхом прогнозування та адаптування вмінь і навичок, соціального партнерства і удосконалення використання ресурсів», який реалізується у Дніпропетровській області протягом 2012 року у відповідності до Розпорядження голови ОДА від 24.02.12 р. № Р-100/0/3/-12.

Виходячи з головних пріоритетів роботи ПТНЗ України на найближчий час та наступні роки адміністрацією навчального закладу планувались власні організаційні заходи, які будуть враховувати головні пріоритети визначені МОН, молоді та спорту України на Всеукраїнській нараді з питань діяльності ПТНЗ: виконання заходів регіональних програм розвитку ПТО на 2011-2015 рр.; розробка державних стандартів ПТО нового покоління на основі компетентісного підходу; покращення системної роботи з керівними та педагогічними кадрами ПТНЗ щодо володіння ними інформаційно-комунікативними технологіями, організація курсів підвищення кваліфікації педагогів; створення навчально-практичних центрів нових виробничих технологій на базі ПТНЗ; ефективне використання інформаційно-комп'ютерних технологій (створення електронних підручників, посібників, електронних бібліотек ПТНЗ); покращення роботи з творчо-обдарованими учнями, залучення їх до науково-дослідної роботи, отримання грантів Президента України учнями ПТНЗ.

На початок 2012–2013 навчального року до керівного складу ПТНЗ входили: директор (Макаров В.А.), гол. бухгалтер (Магдиш О.О.), заст. директора з НВЧ (Шульга Н.М.), заст. директора з НМР (Юденкова О.П.), заст. директора з НВР (Горбатенко Т.І.), старші майстри (Садовська І.М., Баранець О.В.), пом. директора з АГЧ (Аніщенко Д.М.).

Основою вдосконалення навчально-виховного і виробничого процесів у ДНЗ «МВПУ ПТ» є науково обґрунтована система внутрішнього училищного контролю за результативністю діяльності працівників ПТНЗ. У 2012-2013 н.р. адміністрацією ДНЗ «МВПУ ПТ» здійснювалась система контролю на засадах: узгодження управління ПТНЗ із загальною концепцією розбудови національної професійної освіти; чіткого визначення стратегічної мети розвитку ПТНЗ, тактичних завдань, проміжних та кінцевих результатів; розробки програм контрольної-аналітичної діяльності спільно з соціальними партнерами; використання самоаналізу, самодіагностики та відповідного педагогічного інструментарію у практиці внутрішнього училищного контролю.

Директор ПТНЗ Макаров В.А. забезпечував управління навчальним закладом як соціально-педагогічною системою з усіх напрямків її життєдіяльності на наукових засадах, за компетентісним підходом, згідно з чинним законодавством. У своїй діяльності керувався Конституцією України, законодавством України про ПТО, Статутом ДНЗ «МВПУ ПТ», діючим Колективним договором та іншими документами, розробленими і затвердженими в межах навчального закладу з метою забезпечення його стабільного та ефективного функціонування. Документом, що регламентував сферу діяльності директора, окреслював її

права та обов'язки, була угода, укладена між директором ПТНЗ Макаровим В.А. та МОН України, в якій оговорені повноваження керівника та ступінь її персональної відповідальності за результати роботи навчального закладу загалом.

Заступники директора виконували свої обов'язки відповідно до посадових обов'язків, затверджених керівником ПТНЗ, якими регулювалася їх безпосередня управлінська діяльність.

Протягом навчального року система управління підлягала перевірці департаментом управління й освіти з основних аспектів діяльності навчального закладу та підтверджено належний рівень роботи закладу.

Керівником навчального закладу за звітний період ставились завдання на 2012-2013 н.р.:

1. Проведення структурно-функціональних змін на основі врахування організаційно-економічних тенденцій постіндустріального суспільства та принципів мережевої економіки (оновлення діяльності асоціації ПТНЗ поліграфічного профілю).

2. Інформатизація навчального закладу шляхом створення та апробації авторського середовища – електронного навчально-методичного комплексу (ЕНМК). Підвищення кваліфікації педагогів засобами інформаційних технологій навчання.

3. Впровадження цільової програми «Здоров'я через освіту».

4. Впровадження цільової програми «Професійна орієнтація через кваліфікаційні вимоги в умовах ринкової економіки».

5. Продовження впровадження ступеневої підготовки і підвищення кваліфікації робітників для сфери матеріального виробництва та обслуговування населення з урахуванням прогресивного вітчизняного й зарубіжного досвіду в сфері ПТО.

6. Впровадження теоретично обґрунтованої та експериментально перевіреної прогностичної моделі підготовки майбутніх кваліфікованих робітників поліграфічного профілю до використання інноваційних виробничих технологій у професійній діяльності.

7. Визначення нових видів робіт, які доцільно впроваджувати у професійну підготовку кваліфікованих робітників за ліцензованим переліком професій у ПТНЗ з метою оновлення Державних стандартів ПТО.

8. Створення різномірневої системи учнівського самоврядування, з метою формування соціально активних особистостей, залучення творчо обдарованих учнів до управлінської, науково-дослідницької роботи.

9. Впровадження розвивальних технологій професійно-технічної освіти в умовах переходу до інформаційного типу суспільства.

10. Технологічне забезпечення компетентнісного підходу на основі впровадження: розвиваючої психодіагностики; тренінгів розвитку особистості; організаційно-ділових ігор; методу проектів.

11. Формування професійно-педагогічної компетентності педагогічних працівників ПТНЗ на основі системного підходу до структури педагогічної системи.

12. Застосування мультимедійних засобів і глобальних мереж у навчальній та позаурочній діяльності учнів ПТНЗ.

13. Застосування технологій моніторингу діяльності навчального закладу.

14. Створення чіткої системи внутрішнього контролю, як основи вдосконалення начальничо-виховного процесу.

I. Загальні організаційні заходи

Трансформація системи професійної освіти ґрунтується на необхідності узгодження діяльності всіх систем народного комплексу для переходу до постіндустріального суспільства в ринкових умовах. В контексті поставленого завдання зміни професійно освіти в ДНЗ «МВПУ ПТТ» спрямовані на врахування сучасних соціально-економічних реалій ринку праці та пошуку нових шляхів розвитку освітніх програм професійної підготовки кваліфікованих робітників. Заслухавши відгуки громадськості, органів місцевого самоврядування, замовників-кадрів маємо зазначити, що за минулий навчальний рік наш навчальний заклад став гнучкішим, мобільнішим, запроваджено процеси саморегулювання економічних факторів. В минулому навчальному році навчальний заклад (педагогічний колектив) суттєво попрацював над інноваційним розвитком процесу підготовки кваліфікованих робітників.

Адміністрацією ПТНЗ під особистим керівництвом директора Макарова В.А. було здійснено наступні організаційні заходи:

- утворено моніторингової групи по забезпеченню підготовки ДНЗ «МВПУ ПТТ» до організованого початку навчального року;
- проаналізовано виконання державного замовлення та розроблено заходи щодо профорієнтаційної роботи на рік;
- своєчасно затверджено робочих навчальні плани на новий навчальний рік;
- оформлено та придбано бланки документації ПТНЗ (журнали теоретичного та виробничого навчання, журнали роботи гуртків, особові справи, журнали заміни уроків тощо);
- оформлено пакети документів: акти перевірки готовності корпусів до нового навчального року; акти-дозволи на проведення робіт і занять у кабінетах (фізики, хімії, біології, інформатики, спортзалі, майстернях, на спортивному майданчику); акт випробування і перевірки на надійність установа та кріплення спортивного інвентарю, обладнання; санітарний паспорт харчоблоку;
- зібрано заяви від абітурієнтів щодо дозволу користуватися персональними даними;
- підготовлено ряд організаційних наказів;
- ознайомлено колектив закладу з правилами внутрішнього розпорядку, режимом роботи ПТНЗ, вимогами щодо ведення ділової документації;
- складено та затверджено розклад уроків на навчальний рік;
- здійснено розподіл громадських доручень серед педагогічних працівників спільно з профспілковим комітетом ПТНЗ;
- створено: ради профілактики учнів ПТНЗ із девіантною поведінкою; ради харчування; комісії з охорони здоров'я тощо;

- скориговано списки телефонів і адреси працівників ПТНЗ (e-mail);
  - здійснено аналіз забезпечення учнів підручниками та закладу методичною літературою, держстандартами, необхідною документацією;
  - укомплектовано педагогічними кадрами та відповідним персоналом;
  - погоджено та затверджено штатний розклад на навчальний рік;
  - оформлено статистичні звіти на початок навчального року;
  - оформлено відповідні документи для тарифікації педагогічних працівників ПТНЗ;
  - оновлено та скориговано списки та відомості про учнів-сиріт, напівсиріт, дітей із багатодітних сімей та інших пільгових категорій;
  - складено та затверджено графіки чергувань педагогічних працівників;
  - проведено бесід з учнями щодо правил із техніки безпеки, охорони життєдіяльності учнів під час навчально-виробничого процесу (первинний та вступний інструктажі);
  - проведено організаційні та звітні батьківські збори (інформація на сайті);
  - складено та затверджено поурочно-тематичні плани із предметів робочих навчальних планів на рік;
  - скориговано план перепідготовки педагогічних працівників на новий навчальний рік;
  - складено та затверджено графік проведення директорських контрольних робіт
- здійснено аналіз їх виконання; ;
- сплановано роботу органів учнівського самоврядування;
  - здійснено підготовку будівель до осінньо-зимового сезону та забезпечено збереження тепло-енерго- та водоресурсів;
  - оновлено систему виховної роботи з учнями ПТНЗ;
  - сплановано роботу із ЗМІ та здійснено її аналіз за поточний рік;
  - сплановано роботу класних керівників; проаналізовано роботу щодо підвищення якості навчально-виробничого процесу;
  - сплановано роботу щодо підвищення рівня педагогічної, психологічної, методичної та фахової підготовки педагогічних працівників та здійснено її комплексний аналіз на основі само діагностики та рейтингового оцінювання;
  - сплановано організацію літнього відпочинку дітей пільгових категорій;
  - здійснені відповідні заходи щодо забезпечення випускників ПТНЗ першим робочим місцем.

В умовах переходу до інформаційного суспільства адміністрація навчального закладу ефективно займалась питаннями інформатизації, під особистим контролем директора Макарова В.А. знаходилось питання роботи колективу в соціально-освітній платформі «Щоденник.ua» та створення власного електронного інформаційного ресурсу, який зосереджено в інформаційному середовищі ПТНЗ – «База знань».

В ДНЗ «МВПУ ПТ» на протязі 2012–2013 навчального році здійснювалась наукова дослідно-експериментальна робота щодо розробки власних електронних інформаційних ресурсів та соціальних, виробничих навчальних проєктів, які забезпечили формування ефективного інформаційного середовища, а саме розроблено та впроваджено такі проєкти:

Проект 1: *«Реорганізація бібліотеки в інформаційний центр та його функціонування, як засобу ефективної педагогічної діяльності на шляху підвищення професійного рівня випускників»*

Стислий зміст досвіду

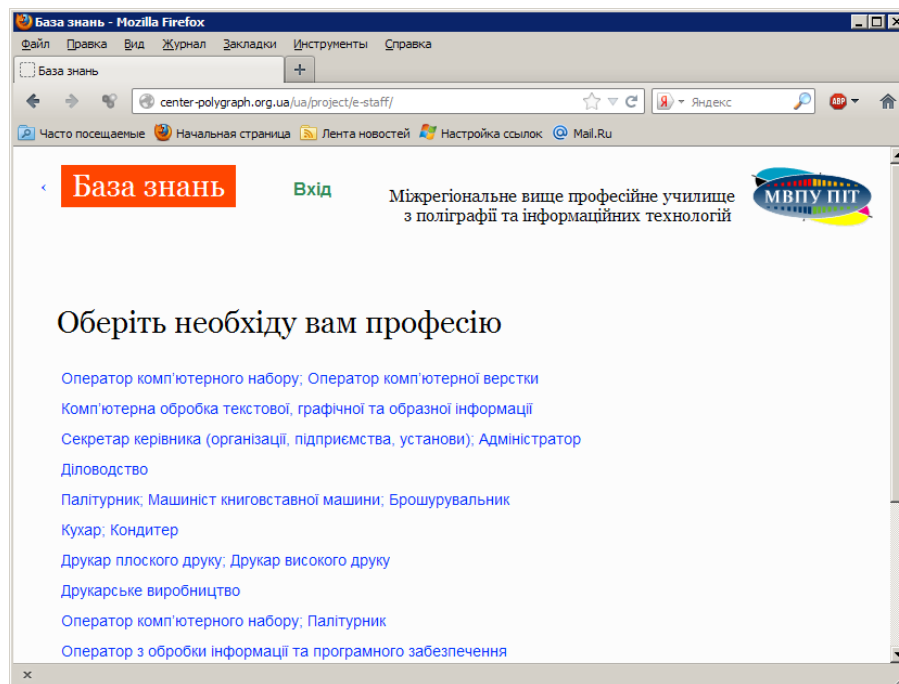
ДНЗ «МВПУ ПТ» – навчальний заклад першого рівня акредитації, випускники якого працюють в різних галузях економіки нашої держави. Для їх підготовки використовується понад 150 одиниць комп'ютерної техніки. За останні декілька років інформаційні ресурси та ІТ-інфраструктура ВПУ перетворилися на невід'ємний атрибут навчального та наукового життя. Це, в свою чергу, призвело до значного збільшення часу, необхідного для здійснення підтримки прикладних задач на внутрішньому сервері ПТНЗ.

Для комплексного вирішення завдань інформатизації ДНЗ «МВПУ ПТ», забезпечення інформаційних потреб усіх суб'єктів навчального процесу розроблено План інформатизації, а на базі бібліотеки створено Інформаційний центр.

Особливістю навчального процесу в ДНЗ «МВПУ ПТ» є постійне збільшення кількості інформації, яку потрібно засвоїти учню за семестр. Це спричиняє збільшення аудиторного навантаження як на учнів, так і на викладачів. Тому вкрай важливим є організація самостійної роботи учнів з використанням сучасних інформаційних технологій та засобів на базі бібліотеки.

Для вирішення поставлених завдань у ДНЗ «МВПУ ПТ» розроблено і впроваджується інформаційна система «База знань», яка являє собою одночасно і віртуальне навчальне середовище, і електронний навчально-методичний комплекс для педагогічних працівників ПТНЗ.

База знань реалізована на веб-сайті навчального закладу, який доступний з мережі Інтернет.

Розміщена на веб-сайті навчальна дисципліна (електронний курс) є структурованим набором електронних навчально-методичних матеріалів, підготованих автором модуля (викладачем), а також навчальних та контролюючих засобів, що функціонують з використанням стандартних компонентів і сервісів (система тестування, глосарії тощо).

Проект 2: *«Впровадження та результативність використання інформаційних систем в організації навчально-виробничого процесу»*

Стислий зміст досвіду

Стрімкий розвиток у сучасному світі інформаційно-комунікаційних технологій та системи мас-медіа нагально потребує цілеспрямованої підготовки особистості до вмілого і безпечного користування ними («Концепція впровадження медіаосвіти в Україні», схвалено постановою Президії Національної академії педагогічних наук України 20 травня 2010 року, протокол № 1-7/6-150). Згідно з Концепцією, виходячи з вимог нашого часу і тих тенденцій, що проходять в суспільстві перед ДНЗ «МВПУ ПІТ» стало різке питання впровадження ефективного освітньо-виховного процесу, що міг би існувати як частина нового – інформаційного суспільства. Безперечна перевага Всесвітньої павутини в тому, що вона являє собою невичерпне джерело інформації з будь-якого питання. Однак, як може підтвердити будь-хто, хто намагався знайти там хоч що-небудь, ця процедура приносить самі розчарування, вимагаючи при цьому значних витрат часу і емоцій. Іноді вона нагадує пошук голки в стозі сіна.

З цієї причини працювати над проектами, ставити завдання і відсилати учнів за потрібною інформацією в Інтернет зовсім не так просто, як здається на перший погляд. Одне з можливих рішень даної проблеми пов'язано з використанням структурного підходу, який дає

учням можливість використовувати свою працю більш продуктивно, з'єднуючи і комбінуючи різні інформаційні ресурси новими способами, а також застосовуючи творчі здібності і навички проблемного мислення. Ця технологія називається «Web-Quest» і вона спрямована на створення інформаційних систем в організації навчально-виробничого процесу.

Технологія «Web-Quest», використовуючи інформаційні ресурси Інтернету та інтегруючи їх у навчальний процес, допомагає ефективно розвивати цілий ряд компетентностей учнів. Її впровадження на протязі 2012–2013рр. стало найбільш ефективним серед інших ІКТ-технологій.

Проект 3: *«Демонстрація форм інтеграції навчально-виробничого процесу з технологіями виробництва»*

Проект створення сучасного класу виробничого навчання за професією «Друкар» на основі використання навчальних симуляторів

Стислий зміст досвіду

Сучасній поліграфічній промисловості потрібні працівники з міцною базою технічних знань, навичками роботи на сучасному виробничому обладнанні. Питаннями їх підготовки сьогодні опікуються спільно і працівники ПТНЗ і роботодавці, а також науковці. В якості приклада такої взаємодії пропонуємо проект створення сучасного класу виробничого навчання за професією «Друкар» на основі використання навчальних симуляторів які розроблені французькою компанією. Sinapse Print Simulators.

Навчальні плани цього проекту передбачають використання симуляторів друкарських машин. В складеній авторами програмі в умовах ПТНЗ можна віртуально створювати різні технічні проблемні ситуації, які потенційно виникають в практичній роботі друкаря. Сучасне технологічне рішення допомагає зробити навчальну роботу багатоваріативною, вмотивованою, спрямованою на підвищення якості професійної підготовки. Автори презентують використання симулятору друкарської машини, створеної за принципом авіатренажерів, на яких проходять навчання пілоти. Під час віртуального навчання учні мають можливість зануритись в різні проблемні ситуації. Поряд з цим, на базі цих симуляторів друкарських машин можна проводити підвищення кваліфікації та перенавчання працівників з виробництва.

Проект 4: *«Реалізація особистісного творчого потенціалу через інноваційну діяльність практичних психологів та соціальних педагогів ПТНЗ області»*

Стислий зміст досвіду

Тема «Розвиток креативного мислення (творчого розвитку) підлітків» розкриває проблеми розвитку форм мислення в підлітковому віці засобами креативних технологій.

Презентовано використання технологій вербально-понятійного (абстрактно-логічного) та візуального (наочно-понятійного) мислення як креативних форм мислення, досліджено особливості їх розвитку та взаємозв'язку у підлітковому віці (на прикладі психолого-педагогічної практики в ДНЗ «МВПУ ПТ»).

Розроблено корекційно-розвивальну програму з розвитку креативного мислення підлітків. Вивчено розвивальний вплив розробленої програми на структурні компоненти креативних форм мислення у підлітковому віці.

Проект 5: *«Виховання корпоративного патріотизму та професійної культури – пріоритет у формуванні особистості нового суспільства»*

Стислий зміст досвіду

Викладачами спецтехнології розроблено авторську програму та шляхи реалізації проекту «Школа іміджу та корпоративної (виробничої) культури (на прикладі секретаря-керівника)». Програма розроблена відповідно вимог щодо викладання факультативних курсів у ПТНЗ.

Предметом курсу – є формування в учнів ПТНЗ публічного іміджу-образу для отримання зворотного зв'язку з масовою аудиторією.

Змістом програми передбачено формування в учнів уявлення про виникнення та природу іміджу, що в свою чергу допоможе їм розібратись у функціональному апараті цього явища. Автором розроблено змітове наповнення курсу, що включає в себе шість взаємопов'язаних модулів. У рамках реалізації програми передбачено: лекції, практичні заняття, ділові ігри, інтерактивне тестування, вебінари, он-лайн консультації від роботодавців тощо. Програма курсу розрахована на 50 академічних годин (вересень – березень, навчального року).

Проект 6: *«Наукова, виставкова діяльність педколективу як форма осучаснення змісту формування трудового робітничого потенціалу»*

Стислий зміст досвіду

Досвід здійснення наукової та виставкової діяльності в ДНЗ «МВПУПТ» базується на реалізації концептуальних положень Постанови Кабінету міністрів України від 22 серпня 2007 року № 1065 «Про вдосконалення виставково-ярмаркової діяльності в Україні» з метою створення належних умов в ПТНЗ для інноваційної, науково-пошукової діяльності, поліпшення взаємодії центральних та місцевих органів виконавчої влади.

Основними завданнями у сфері виставкової діяльності для ДНЗ «МВПУПТ» є:

- визначення пріоритетів розвитку ПТО з урахуванням галузевих і географічних чинників;
- посилення державної підтримки та сприяння організації експозицій продукції ДНЗ «МВПУ ПТ» (видавничий профіль та сфера інформаційних технологій) на міжнародних виставках і ярмарках;
- створення сприятливих умов для виходу освітніх послуг ПТНЗ на регіональний та всеукраїнський ринок;
- сприяння науково-технічному і технологічному оновленню змісту ПТО шляхом розроблення та впровадження інноваційних проектів;
- залучення інвестицій і кредитів для розвитку професійно-технічної освіти в ДНЗ «МВПУПТ» тощо.

Під особистим контролем директора Макарова В.А. одержала подальший розвиток: система прийняття управлінських рішень стосовно участі ПТНЗ у виставці за освітянською тематикою в частині планування бюджету витрат на цю участь; економіко-математична модель результативності виставкової кампанії ПТНЗ з урахуванням загальної кількості потенційних клієнтів (абітурієнтів, отримувачів педагогічних послуг), в якій критерієм оптимальності виступає прибуток або набір відповідного контингенту учнів на навчання;

Удосконалено: організаційно-економічний механізм участі ДНЗ «МВПУ ПТ» у виставках шляхом створення та функціонування Інформаційно-виставкового центру на базі бібліотеки ПТНЗ, який покликаний надавати інформаційну, рекламну та іншу підтримку; інформаційну систему обробки маркетингової інформації в спеціалізованому виставковому центрі з використанням системи управління базами даних, що дозволяє користувачеві системи швидко отримати необхідні дані про ПТНЗ.

Проект 7: *«Нові форми профорієнтаційної роботи, як форми пропаганди людини праці в суспільстві нових економічних відносин»*

Стислий зміст досвіду

З метою активізації діяльності педагогічних працівників ПТНЗ, впровадження інноваційних форм профорієнтаційної роботи з випускниками ЗОСШ, підвищення суспільного статусу самої професійно-технічної освіти, підвищення рівня мотивації в учнів ПТНЗ до оволодіння основами професійно майстерності та на виконання Державної цільової програми розвитку професійно-технічної освіти на 2011-2015 роки, а саме реалізації Завдання 5 «Відновлення престижності робітничих професій шляхом профорієнтаційної роботи з населенням» і Завдання 6 «Створення соціальної реклами престижності робітничих професій» в

ДНЗ «МВПУ ПТ» на протязі 2012-2013 н.р. запроваджено старт нового проекту «Формування життєвих планів учнівської молоді».

Під час здійснення профорієнтаційної роботи було виявлено проблемну ситуацію щодо життєвих планів випускників ЗОСШ, яка полягає, з одного боку, у з'ясуванні адекватності чи неадекватності дії механізмів, їх формування, а з іншого, – у самій можливості чи неможливості їх реалізації.

Об'єктом дослідження було взято визначені життєві плани, соціально-професійні та ціннісні орієнтації випускників з метою їх адаптації до умов професійно-технічної освіти.

Практична цінність: вперше:

1. Вивчено за змістом та спрямованістю життєві плани, соціально-професійні і ціннісні орієнтації випускників ЗОСШ.

2. Охарактеризовано життєві плани випускників за ознаками ступеня визначеності, адекватності, й реалістичності щодо потреб ПТО.

3. Виявлено суб'єктивні та об'єктивні чинники, що сприяють реалізації життєвих планів випускників ЗОСШ в контексті професійно-технічної освіти.

Проект 8:   *«Діяльність всеукраїнського експериментально-педагогічного майданчика (результати досліджень та їх конкретне застосування)»*

Стислий зміст досвіду

Розбудова системи професійно-технічної освіти України вимагає пошуку та апробації шляхів удосконалення навчально-виховного процесу. Вирішенню цього завдання усе вагомішими стають дослідження, проведені окремими педагогічними колективами, тому авторський колектив ДНЗ «МВПУ ПТ» пропонує збірник матеріалів з досвіду роботи навчального закладу за експериментально-дослідницькою темою «Моделювання діяльності інноваційного навчального закладу на основі програми соціального партнерства, як підсистеми управління якістю освіти».

На конкретних прикладах можна ознайомитися зі структурою перспективного плану, програмою експерименту та реальними проектами, які впроваджені в навчально-виробничий процес.

Пропоновані матеріали розроблені на основі документів: Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності; Положення про експериментальний загальноосвітній навчальний заклад; Положення про експериментальний педагогічний майданчик.

Проект 9:   *«Осучаснення результатів навчально-виробничого процесу через*

інтеграцію з виробничими технологіями підприємств»

Стислий зміст досвіду

Робочою групою розроблено збірник матеріалів, в якому викладено сучасні підходи щодо модернізації змісту ПТО на основі оновлення змістового наповнення професійно-теоретичної та практичної підготовки, подано найбільш актуальні нетрадиційні форми роботи в ПТНЗ, що сприяють підвищенню рівня якості освіти.

Особливої уваги заслуговує розділ «Специфіка співпраці із компаніями-роботодавцями», у якому комерційне партнерство розглядається як чинник підвищення якості знань.

У збірнику розкрито методику використання в навчально-виробничому процесі ПТНЗ принципу інноваційності, який характеризується постійним оновленням освітнього процесу як реакції на швидкі зміни, що відбуваються у суспільстві й державі.

Авторами доведено, що оновлення змісту підготовки та осучаснення результатів навчально-виробничого процесу має здійснюватись з урахуванням техніко-технологічних змін виробництва у регіоні, що в свою чергу вимагає від викладача ґрунтовного аналізу сучасного характеру й змісту праці кваліфікованих робітників галузі.

Організаційна структура соціального партнерства розроблена працівниками ДНЗ «МВПУ ПТТ» пройшла апробацію та вважається раціональною.

Поряд із цим, педагогічний колектив навчального закладу прийняв активну участь у роботі XVI Міжнародної виставки навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні — 2013». Колективом творчих педагогів було підготовлено інноваційні проекти з трьох номінацій:

За результатами експертних оцінок Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН, молоді та спорту України, Національної академії педагогічних наук України, Київської торгово-промислової палати та дирекції освітянських виставок ТОВ «Карше» ДНЗ «МВПУ ПТТ» визнано відповідно до рейтингової оцінки третім серед навчальних закладів I та II рівнів акредитації за кращим наповненням веб-сайту навчального закладу.

Звичайно, викладені вище орієнтири діяльності в минулому навчальному році в подальшому будуть продовжені та відкориговані самим життям, буде побудована відкрита динамічна система, яка дозволить розбудувати ПТНЗ особистісно-зорієнтованого орієнтування, яке буде приваблювати своїм гуманізмом, варіативністю, високою професійністю.

II. Теоретична та професійно-практична підготовка

Відповідно до Національної доктрини розвитку освіти, затвердженої Указом Президента України від 17 квітня 2002 р. № 347/2002 в ДНЗ «МВПУ ПТТ» визначено *основні напрямки*

розвитку освіти: особиста орієнтація освіти; формування національних і загальнолюдських цінностей; створення для громадян рівних можливостей у здобутті освіти; постійне підвищення якості освіти, оновлення її змісту та форм організації навчально-виховного процесу; розвиток системи безперервної освіти та навчання протягом життя; пропаганда здорового способу життя; розширення україномовного освітнього простору; забезпечення освітніх потреб національних меншин; органічне поєднання освіти і науки, розвиток педагогічної та психологічної науки; запровадження освітніх інновацій, інформаційних технологій; інтеграція вітчизняної освіти до європейського та світового освітніх просторів тощо.

На протязі 2012–2013 н.р. в ДНЗ «МВПУ ПТ» адміністрація координувала теоретичну підготовку учнів спрямовуючи роботу педколективу на:

1. Розвиток особистості учня, тобто підготовку його до самостійної продуктивної діяльності в умовах інформаційного суспільства, що охоплює:

- Розвиток конструктивного, алгоритмічного мислення шляхом інтеграції викладання усіх предметів з використанням ПК (4 учні на 1 ПК у МВПУ ПТ дозволило вирішити таке педагогічне завдання);
- Розвиток творчого мислення за рахунок зменшення частки репродуктивної діяльності (запроваджено поточне та залишкове оцінювання шляхом комп'ютерного тестування, 100% з усіх предметів);
- Розвиток комунікативних властивостей на снові виконання спільних проєктів (100% педагогічних працівників навчального закладу перепідготовлені за Міжнародною програмою «Intel® Навчання для майбутнього» і частково взяли участь у програмі «Партнерство в навчанні»);
- Формували вміння приймати оптимальні рішення в складних виробничих ситуаціях (в ході комп'ютерних ділових ігор та роботи з програмами тренажерами – в МВПУ ПТ розроблені інтегровані комплекси «спецтехнологія + виробниче навчання» з усіх професій);
- Розвиток навичок дослідницько-пошукової діяльності (реалізовувався при роботі з моделюючими програмами для фахівців із додрукарських процесів);
- Формування інформаційної культури, уміння обробляти інформацію (при використанні текстових, графічних і табличних редакторів, локальних та мережевих баз даних – з усіх спеціальностей).

2. Реалізація соціального замовлення, обумовленого інформатизацією сучасного суспільства:

- Підготовка фахівців у галузі інформаційних технологій (запровадження в МВПУ ПТ ступеневої освіти «оператор комп'ютерного набору; оператор комп'ютерної верстки» + «комп'ютерна обробка текстової, графічної та образної інформації»);

- Підготовка учнів засобами інноваційних педагогічних та інформаційних технологій до самостійної пізнавальної діяльності.

3. Інтенсифікація усіх рівнів навчально-виховного процесу:

- Підвищення ефективності та якості навчання за рахунок використання інформаційних технологій (впроваджено Щоденник.ua та Базу знань);

- Виявлення та використання стимулів активізації пізнавальної діяльності (участь учнів у діяльності асоціації ПТНЗ поліграфічного профілю; участь у випуску електронних газет; активна участь у діяльності євро клубу «Європейський вектор», обмін делегаціями учнів з різних регіонів);

- Поглиблення міжпредметних зв'язків внаслідок використання сучасних засобів обробки інформації при вирішенні завдань з усіх навчальних предметів (використання внутрішнього віртуального інформаційного центру);

4. Запровадження освітніх інновацій, інформаційних технологій:

Педагогічні працівники МВПУ ПТ в умовах інформаційного суспільства особливу увагу при підготовці конкурентноспроможного фахівця приділяли удосконаленню таких технологій: *технологія підвищення ефективності та якості процесу навчання* завдяки додатковим можливостям пізнання навколишньої дійсності та самопізнання, розвитку особистості учня; *технологія управління навчально-виховним процесом*, навчальним закладом в цілому, системою партнерських взаємовідносин; *технологія керованого моніторингу* (контроль, корекція результатів навчальної діяльності, комп'ютерне педагогічне тестування та психодіагностика); *комунікаційна технологія*, що дозволяє розповсюджувати науково-методичний досвід; *технологія організації інтелектуального відпочинку*, розвивальних навчальних ігор тощо.

5. Запровадження безперервної освіти протягом всього життя:

Видавничо-поліграфічна галузь за своєю суттю тісно взаємопов'язана з культурно-освітніми та соціально-економічними умовами в державі. У сучасних умовах *відкритого інформаційного суспільства* стратегію розвитку поліграфічної галузі розкриває економіка людських здібностей, яка ґрунтується на діяльності кваліфікованих робітників.

Інформаційне суспільство – найрозвиненіша за технологічним способом виробництва людська цивілізація, яка виникає внаслідок інформаційної революції й базується на інформаційній технології в інформатизації процесу праці усіх сфер та галузей економіки й управління, єдиній найновішій інтегрованій системі зв'язку.

Нові соціально-економічні та науково-технічні умови призвели до появи ряду суперечностей між потребами суспільства, зацікавленого в зростанні якості підготовки кваліфікованих кадрів, та змістом і якістю професійного навчання на різних рівнях підготовки фахівців для видавничо-поліграфічної галузі; запитами сучасного поліграфічного виробництва, яке потребує фахівців різних кваліфікаційних рівнів, і відставанням змісту освіти відповідно до інноваційних змін у науці, техніці, виробництві.

Розв'язання цих та інших суперечностей в різних професійно-технічних навчальних закладах здійснюється різними шляхами. Педагогічний колектив ВПУ обрав для себе тактику створення власної *моделі ступеневої професійної освіти фахівців поліграфічного профілю*, яка б відповідала потребам розвитку кожного учня, роботодавців, як замовників кадрів, та суспільства в цілому.

Ступенева професійна освіта – це процес збалансованого поетапного розвитку, саморозвитку особистості зі зміною на кожному етапі мір, обсягів, інтенсивності, розрядів, що виявляється у піднесенні та реалізації власного світогляду, культури, пізнавальних здібностей, наснаги, благородства, життєво важливих якостей, необхідних для ефективної професійної діяльності, спрямованої на окрасу себе і світу.

Запроваджуючи неперервну (ступеневу) освіту в МВПУ ПІТ адміністрація ставила за мету вирішення таких завдань:

- модернізація поліграфічної професійної освіти в нових соціально-економічних умовах;
- інтегрування професій поліграфічного профілю;
- створення власної моделі соціального партнерства;
- створення і використання комплексного навчально-методичного забезпечення з усіх циклів підготовки;
- впровадження інноваційних форм і методів у навчально-виховний процес, сучасних систем діагностики професійних компетенцій учнів.

Модель ступеневої освіти, яка реалізовується в МВПУ ПІТ, побудована на *принципах фундаментальності, наступності та інтеграції*.

У сучасних умовах учні навчального закладу повинні вміти широко використовувати фундаментальні фахові знання про нові матеріали (для вирішення саме цього завдання в навчальному закладі відкрито структурний підрозділ «навчально-демонстраційний центр поліграфічних матеріалів»), а також комп'ютерну техніку, інформаційні та поліграфічні технології, кольорознавство, типографіку, мистецтво друку (ці завдання реалізуються на базі нового кабінету спец технології «видавничі системи»).

Для реалізації змісту освіти в навчальному процесі МВПУ ПІТ продовжено практику розробки інтегрованих навчальних планів на основі Державних стандартів професійно-технічної освіти та освітньо-професійних програм підготовки молодших спеціалістів (складової галузевого стандарту вищої освіти) за типовою формою, які затверджені і погоджені в установленому порядку (Інститутом інноваційних технологій та змісту освіти, Департаментом вищої освіти МОН України, Департаментом професійно-технічної освіти МОН України та фаховими комісіями вищих навчальних закладів).

В новому навчальному році продовжено практику впровадження в навчальний процес експериментального факультативного курсу «Інноваційні виробничі технології з додрукарських та друкарських процесів».

Викладачами з усіх дисциплін теоретичної підготовки забезпечено розробку робочих програм та навчально-методичного комплексу професійно орієнтованих і спеціальних дисциплін.

З метою запровадження дистанційних технологій навчання продовжено практику розробки електронних варіантів навчально-методичних комплексів, тестів, конспектів лекцій.

Найскладніше в минулому навчальному році було поєднання на практиці світових, державних, регіональних вимог до професійної освіти з інтересами і потребами особистості, що навчається. На виконання цього завдання виконано:

– Вже втретє учні ПТНЗ взяли участь у Всеукраїнському конкурсі з англійської мови «Гринвіч» (38 учнів);

– Протягом 2012–2013 навчального року проводився загально училищний конкурс «Учень року»;

– Розпочав роботу технічний гурток з предмету виробничого навчання «Юний налагоджувальник ПК» керівником якого є – член батьківського комітету Вовчук Олег Анатолійович, а дублером керівника – є учень групи № 3 Вовчук Дмитро по професії «Оператор комп'ютерного набору, оператор комп'ютерної верстки»;

– Проведено тижневик присвячений до Міжнародного дня боротьби зі СНІДом та порозуміння з ВІЛ-інфікованими з учнями I та II курсів. Було проведено бесіди, кінолекторії, тренінги;

– Прийняли участь в Національному турі Міжнародного конкурсу молодіжних проєктів з енергоефективності «Енергія і середовище» за номінаціями: Номінація 1. Практична робота. «Практичний досвід енергозбереження в навчальному закладі та вдома» представлена Сухойван Мариною; Номінація 2. Інформування суспільства і пропаганда енергоефективності – Відеоролик на тему «Збережемо довкілля» представлена Савченко Андрієм; Номінація 3. Інформування суспільства і пропаганда енергоефективності – Веб-сторінка на тему «Енергозбереження в навчальному закладі чи вдома» розробив Тичина Євгеній;

– Провели обласний майстер-клас з макетування та верстки для педпрацівників інформаційних технологій, який став підготовчим етапом до обласного конкурсу серед учнівської молоді з макетування та верстки;

– До Дня Соборності України проведено заходи: Єдиний урок «Соборна мати – Україна, одна на всіх, як оберіг – викладач історії; уроки за темою: «Здобуття Україною незалежності під час яких згадано про події Української революції та її вплив на свідомість українців»; уроки за темою «IV Універсал Центральної ради». Акт 3 руки УНР та ЗУНР» під час яких розглядалися події січня 1918–1919 рр.; книжкова виставка «Витоки соборності»; конкурс стіннівок (учбові групи); в співпраці із бібліотекою ім. М.Світлова круглий стіл «Історія України»; конкурс рефератів «Сторінки історії України»;

– Проведено ряд спільних заходів із Міжнародною громадською організацією «Міжнародний фонд взаєморозуміння і толерантність» до Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту;

– Проведено ряд лабораторно-практичних робіт на базі лабораторії високомолекулярних полімерних матеріалів Дніпропетровського хіміко-технологічного університету;

– На відзначення Міжнародного дня спонтанного прояву доброти, що започаткували благодійні організації різних країн проведено акцію «Від серця до серця»;

– Проведено обласний семінар для творчих викладачів щодо практики створення електронних підручників засобами програмного середовища Adobe InDesign CS5;

– Прийняли участь у XVI Міжнародній виставці навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні — 2013». Педагогами було презентовано інноваційний досвід співпраці навчального закладу з фірмами-роботодавцями, використання ІКТ в професійно-технічній освіті, досвід впровадження творчих педагогічних розробок та надбань в освітній процес;

– Прийняли участь у другому та третьому етапах Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності серед учнів ПТНЗ з професії «Секретар керівника»;

– Стали переможцями першого етапу Всеукраїнської інтернет-олімпіади «Крок до знань», яка була проведена при підтримці Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді;

– На виконання Державної цільової програми розвитку ПТО на 2011–2015р.р., основних пріоритетів діяльності НМЦ ПТО у 2012–2013 н.р. (лист Про викладання суспільних дисциплін від 04.09.2012р., 13/4–130), Регіональної Програми захисту прав споживачів у Дніпропетровській області на 2011–2015 роки, з метою підвищення якості економічних знань учнів, проведення профілактичної роботи із запобігання порушення законних прав і інтересів споживачів з 11.03.2013–15.03.2013 відбувся тижневик економічних дисциплін, присвячений Всесвітньому Дню захисту прав споживача;

– На протязі року читацьким клубом училища «Духовна спадщина» та бібліотекою ім. М. Светлова проведено цілий ряд спільних заходів;

– Прийняли активну участь в обласному конкурсі макетування та верстання: Номінація «Газета» – Ількова Вероніка, гр. 16 — II місце; Номінація «Журналістська робота» – Варушка Андрій, гр. 1 — II місце Вовчук Дмитро, гр. 3 — II місце; Номінація «Фото» – Селезньова Орина, гр. 3 — I місце, Винковський Владислав, гр. 3 — I місце, Дід Катерина, гр.20 — III місце;

Стали лауреатами Всеукраїнського конкурсу «Прес-Весна на Дніпрових схилах 2013» тощо.

Здійснивши аналіз Державної кваліфікаційної атестації за 2012-2013 н.р. маємо наступну аналітичну довідку:

Відсоток дипломів з відзнакою

на базі базової середньої освіти:

- Гр. № 19 «оператор комп'ютерного набору, секретар керівника (організації, підприємства, установи)» – 19%;
- Гр. № 1 «оператор комп'ютерного набору; оператор комп'ютерної верстки» – 17%;
- Гр. № 4 «друкар плоского друку, друкар високого друку» – 19%;
- Гр. № 17 «палітурник, брошурувальник» – 17%;
- Гр. № 13 «кухар, кондитер» – 12%

на базі повної середньої освіти:

- Гр. № 7 «друкар плоского друку, флексографічного друку» – 21%;
- Гр. № 9 «адміністратор, секретар керівника (організації, підприємства, установи)» – 27%;
- Гр. № 10 – «оператор комп'ютерного набору; секретар-керівника» – 20%;
- Гр. № 20 – «касир (в банку); контролер ощадного банку» – 23%

молодші спеціалісти:

- друкарське виробництво – 7%;
- комп'ютерна обробка текстової, графічної та образної інформації – 4%;
- діловодство – 4%.

Допущено до Державної кваліфікаційної атестації 303 особи та проведена відповідна робота щодо їх працевлаштування.

На протязі навчального року надавались платні освітні послуги.

За звітний період педагогічною радою ухвалено рішення – вважати теоретичну та професійно-практичну підготовку на достатньому професійному рівні, але спрямувати роботу на зменшення відсотку відрахування контингенту, підвищення випускників з дипломом з відзнакою.

На виконання доручення Секретаріату Кабінету Міністрів України та листа Міністерства економічного розвитку та торгівлі України від 30.12.2011 року № 3053-21/15051-09 Дніпропетровську область визначено в якості пілотної для проведення досліджень в рамках проекту ЄФО «Покращення системи професійно-технічної освіти шляхом пропагування і адаптування вмінь та навичок, соціального партнерства та оптимізації використання ресурсів». Завданням проекту було визначено: аналіз професійної кваліфікаційної структури регіонального ринку праці; розробка процедури удосконалення регіональної мережі ПТО.

Директор ДНЗ «МВПУ ПТТ» Макаров В.А. особисто приймав участь у роботі робочої групи ЄФО з метою забезпечення своєчасного моніторингу та прогнозування потреб ринку праці регіону (у контексті поліграфічної галузі) у робітничих кадрах з метою відповідного формування контингенту учнів, слухачів ПТНЗ.

III. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників ДНЗ «МВПУ ПТТ», їх стажування на виробництві базується на нормативних документах: наказ МОН України «Про підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання професійно-технічних навчальних закладів» від 14.08.2009 № 749, Наказом МОН України «Про внесення змін до наказу МОН від 19.08.2009 № 749» від 29.12.2009 № 1238, Типове положення про атестацію педагогічних працівників, яке затверджено наказом МОН України № 930 від 06.10.2010 р. та зміни до нього.

Педагогічна освіта викладача та майстра виробничого навчання не завершується отриманням відповідної вищої освіти, а лише розпочинається. З початком практичної роботи в ПТНЗ вона продовжується і триває все трудове життя викладача. Основний зміст цієї роботи такий : вивчення директивних документів уряду про ПТНЗ; вивчення і впровадження в практику передового педагогічного досвіду; надання допомоги викладачам з питань удосконалення теоретичних знань, педагогічної майстерності; постійне ознайомлення з новими досягненнями психолого-педагогічних наук і методики викладання навчальних предметів; систематичне вивчення і аналіз навчальних програм, підручників, посібників, методичних рекомендацій; вивчення і аналіз якості знань, умінь і навичок учнів, труднощів в опануванні навчальним матеріалом та вироблення рекомендацій щодо підвищення ефективності навчально-виховного процесу; оволодіння новими методами і прийомами навчання і виховання.

Створення чіткої, керованої, гнучкої системи вивчення і впровадження найновіших досягнень науки і педагогічної практики в навчально-виховному процесі є одним із найголовніших завдань у підвищенні кваліфікації педагогічних працівників. Завдання

адміністрації ПТНЗ в підвищенні кваліфікації педагогічних працівників полягало у 2012–2013 н.р. у підтримці творчого пошуку та створенні відповідних педагогічних умов.

У процесі здійснення внутрішнього контролю узагальнювався практичний досвід навчання та виховання учнів викладачів та майстрів виробничого навчання. На підставі отриманої оперативної інформації планувалися як стандартні форми підвищення кваліфікації, так і не стандартні.

В ДНЗ «МВПУ ПТ» провідною формою підвищення кваліфікації обрано вектор співпраці з вищими навчальними закладами та науковими установами (Інститут ПТО НАПН України). У 2012-2013 н.р. реалізовано основні напрямки для самоосвіти педагогічних працівників: загальні теоретичні основи формування компетентності педагогічного працівника ПТНЗ; оновлення дидактики професійно-технічної освіти за сучасних цивілізаційних змін; інформаційно-комунікаційні технології в сучасній професійній освіті; управління учнівським колективом на засадах самоврядування; формування базових компетенцій у майбутніх кваліфікованих робітників; розвиток технологічної компетентності викладачів загальноосвітніх дисциплін в ПТНЗ.

На виконання поставлено завдання адміністрацією ДНЗ «МВПУПТ» було сплановано та проведено I Міжнародну науково-практичну конференцію «Проектування освітнього простору – сучасні орієнтири» в роботі якої прийняли близько ста працівників сфери ПТО (майже всі працівники навчального закладу).

Підвищення кваліфікації, методичної майстерності педагогів в ДНЗ «МВПУ ПТ» відбуваються завдяки внутрішньоучилищній системі методичної роботи та навчання з відривом або без відриву від основного місця роботи.

Кожний педагогічний працівник має один раз на 5 років проходити підвищення кваліфікації в закладах післядипломної освіти, на відповідних факультетах педагогічних інститутів, курсах, на факультетах підвищення кваліфікації на базі педагогічних університетів. МВПУ ПТ своєчасно уклало на 2012-2013 н.р. угоду про підвищення кваліфікації педпрацівників в Університеті менеджменту при Донецькому інституті підвищення кваліфікації.

У вересні 2012 р. адміністрація ПТНЗ підготувала списки та направила педагогів відповідно до термінів перепідготовки та офіційного набору певних груп за профілем перепідготовки. Для стимулювання діяльності педпрацівників щодо підвищення їх професійної кваліфікації, методичної майстерності,

Відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників в поточному році пройшли поточну атестацію: Ус Л.В., Гончарові І.П., Гудимова Т.М., Огієнко Н.Я., Юдіна М.В., Яловий А.В.

Майстер виробничого навчання Кирейчук Ю.М. пройшла підвищення кваліфікації в Дніпродзержинському центрі підготовки і перепідготовки робітничих кадрів з методики впровадження інноваційних кондитерських та кулінарних технологій, карвінгу з використанням сучасного обладнання, інвентарю, інструментарію та посуду.

Вперше за ініціативи директора ДНЗ «МВПУ ПТТ» запроваджено очно-дистанційну форму підвищення кваліфікації педагогічних працівників на базі навчально-практичних центрів ВПУ.

Усі педагогічні працівники показали високий рівень фахової майстерності та професійної компетентності. Рішенням педагогічної ради було прийнято рішення узагальнити передовий педагогічний досвід та вважати роботу з підвищення кваліфікації в поточному році на високому професійному рівні.

IV. Методична робота

Адміністрація ДНЗ «МВПУ ПТТ» в організації методичної роботи в 2012–2013 н.р. ставила перед собою завдання та виконувала функції:

– забезпечення аналізу діяльності педагогічних працівників; виявлення та забезпечення їх актуальних проблем в методичній допомозі; створення необхідних умов для формування і розвитку педагогічної майстерності у викладачів та майстрів виробничого навчання з метою якісної підготовки в ПТНЗ конкурентноздатних компетентних у професійній діяльності робітників та спеціалістів;

– організації виявлення, вивчення, узагальнення, розповсюдження та впровадження передового педагогічного досвіду педагогічних працівників – новаторів у практику навчально-виховної діяльності медпрацівників ПТНЗ;

– надання допомоги педагогічним працівникам у ефективному вивченні та використанні результатів науково-педагогічних досліджень і розробок;

– надання допомоги викладачам та майстрам виробничого навчання в розробці (в тому числі авторській) на основі Державних стандартів професійної освіти робочої навчально-програмної документації, методичних матеріалів;

– організації в навчальному закладі педагогічних експериментів по використанню прогресивних форм, методів і засобів навчання та виховання учнів, надання педагогічним працівникам допомоги в їх діагностиці, експертизі, оформленні результатів, а також впровадженні в практику навчально-виховного процесу;

– забезпечення науково-педагогічних працівників науково-педагогічною інформацією, яка необхідна для якісного здійснення навчально-виховного процесу в ПТНЗ;

– надання допомоги керівному складу ПТНЗ в створенні педагогічного колективу, який має бути здатним до ефективної, творчої навчально-виховної діяльності.

Зміст методичної роботи в 2012-2013 н.р. включав такі напрямки, які реалізовані на 100 %:

– Проведено інструктивно-методичні наради: методика проведення першого уроку; вимоги до ведення журналів теоретичного та виробничого навчання; єдині вимоги до усного і письмового мовлення;

– Перевірено поурочно-тематичні плани. Прийнято участь у складанні тарифікації;

– Системно здійснювався контроль за виконанням: плану підвищення кваліфікації педагогічних працівників навчального закладу; коригування перспективного плану атестації педагогічних працівників на навчальний рік.

– Розроблено структуру електронного навчально-методичного комплексу (ЕНМК) з метою інтеграції різних навчальних функцій під єдиним інтерфейсом;

– Підготовлено та проведено загально училищні батьківські збори, конференції. проводилась робота щодо залучення батьків у педагогічний процес

– Надавалась допомога педагогічним працівникам у складанні «Індивідуального плану роботи на 2012-2013 н.р.».

– Надання допомоги педагогічним працівникам у складанні плану самоосвіти на 5 років.

– Складались графіки проведення: відкритих уроків; предметних декад; засідань методичних комісій; чергування викладачів та учнів навчального закладу; педагогічної майстерності; взаємовідвідування занять; консультацій.

– Створювались разом із головами методичних комісій портфоліо педагогічних працівників;

– Аналізувався обсяг державного замовлення прийому учнів до ПТНЗ, укладались договори з державною службою зайнятості, зацікавленими підприємствами та організаціями на підготовку кадрів.

– Затверджувалися плани заходів щодо процедури акредитації зі спеціальності «Діловодство».

– Забезпечувалося ефективного оновлення усіх розділів веб-сайту ПТНЗ;

– Захищалися творчі портфелі викладача «Творча діяльність учнів ПТНЗ із спеціальності «Діловодство» на уроці: форми, методи, прийоми». Участь у засіданнях методичних комісій. Відвідування навчальних занять.

– Затверджено та реалізовано план роботи «Школи молодого педагога» на 2012-2013 н.р.

– Затверджено в методичному кабінеті: плани роботи кабінету та методичних комісій; плани індивідуальної та групової методичної допомоги викладачам, майстрам виробничого

навчання; доповіді працівників із питань навчально-виховної роботи; кращі методичні розробки педагогічних працівників.

- Створено аналітичний центр (АЦ) з метою сприяння підвищення професійної майстерності педагогічних працівників через розвиток у них творчого потенціалу;

- Здійснено обґрунтування на проведення експериментальної діяльності в ПТНЗ на Всеукраїнському рівні.

- Запроваджено педагогічну майстерню: «Уроки мовленнєвої культури як засіб формування національномовної особистості».

- Сформовано списки на атестацію педагогічних працівників на 2012-2013 н.р.

- Оновлено стенди у методичному кабінеті.

- Організовано роботу з наставництва, закріплення молодих спеціалістів за досвідченими викладачами і складання плану роботи з ними.

- Сплановано та реалізовано роботу шкіл педагогічної майстерності на базі досвіду викладачів-методистів навчального закладу.

- Сплановано і проведено ділові ігри, круглі столи протягом навчального року.

- Затверджено й реалізовано програми подальшого оволодіння 100% педагогічних працівників ПТНЗ інформаційно-комунікаційними технологіями тощо.

- Перевірено методичну документацію та проведено олімпіади із предметів загальноосвітньої підготовки.

- Проведено тиждень культури «Україна – Росія: традиції, звичаї, обряди».

- Проведено тижневик: «Розбудова громадянського суспільства через уроки історії».

- Формування пакету нормативно-правового забезпечення дослідно-експериментальної роботи

- Захист творчого портфеля «Система роботи розвитку пізнавальних інтересів майбутніх поліграфістів».

- Реалізація творчої студії викладача «Інтеграція фундаментальних математичних знань за професійно-практичною підготовкою друкаря» тощо.

Педагогічною радою ухвалено рішення – вважати методичну роботу в ПТНЗ організовану на високому професійному рівні.

V. Виховна робота

Директором ПТНЗ відповідно до нормативних державних документів у навчально-виховному процесі основними завданнями з духовного розвитку особистості було визначено:

- підвищення культури усіх учасників навчально-виховного процесу, гуманізація стосунків в учнівському та викладацькому колективах (реалізація покладена на заст. директора з НВР – Горбатенко Т.І.);

- забезпечення індивідуального підходу до кожного учасника навчально-виховного процесу (психологічна служба);

- сприяння повноцінному особистісному розвитку учнів та створення належних психологічних умов для формування у них мотивації до навчання, самореалізації, творчих здібностей, самовиховання і саморозвитку тощо.

Одним з головних пріоритетів та органічною складовою освіти згідно з Доктриною є національне виховання, яке спрямовується на залучення громадян до глибинних пластів національної культури і духовності, формування у дітей та молоді національних світоглядних позицій, ідей, поглядів і переконань на основі цінностей вітчизняної та світової культури. Поряд із цим – підготовка кваліфікованих робітників має безпосередньо ґрунтуватись на положеннях проектів Концепції розвитку ПТО в Україні на 2010–2020 роки та Концепції гуманітарного розвитку України на період до 2020 року.

На протязі 2012–2013 н.р. керівництво розробило заходи спрямовані на створення комплексної системи виховної роботи з учнями ПТНЗ за напрямками:

Загально-організаційні заходи:

- Проведено День знань – 1 вересня;
- Випущено святкову газету до першого вересня;
- Розроблено й затверджено розклад позаурочної виховної роботи;
- Узгоджено плани виховної роботи класних керівників на перший семестр;
- Узгоджено плани виховної роботи класних керівників на другий семестр;
- Оновлено й скориговано списки учнів групи та осіб, які потребують особливої уваги;
- Оновлено та скориговано училищний банк даних «Обдарована дитина»;
- Здійснено рейд-перевірки документації класних керівників (плани виховної роботи з учнями й їх батьками, класний куточок, куточок державної символіки, наявність інструкцій із ТБ тощо);

- Здійснено рейд-перевірку документації класних керівників (робоча папка, плани класних годин, портфолію, сценарії свят, робота в проектах, протоколи засідань та зборів, літопис групи тощо);

- Проведено конкурс педагогічної майстерності класних керівників;
- Проведено аналіз зайнятості учнів ПТНЗ у гуртках, секціях;
- Проведено наради щодо Новорічних та Різдвяних свят;
- Проведено й прийнято творчі звіти класних керівників;
- Проведено аналізу виховної роботи;

- Проведено творчі звіти гуртків «Чого ми навчилися?»

Проведено заходи щодо формування ціннісного ставлення до себе:

- День толерантності (16.11);
- Всесвітній день дитини (20.11);
- Заходи, присвячені Міжнародному дню боротьби зі СНІДом (01.12);
- Міжнародний день прав людини (10.12);
- Всесвітній день здоров'я (07.04);
- День психолога (23.04);
- Міжнародний день захисту дітей;
- День молоді (27.06);
- Затвердження складу училищної ради з харчування, її плану роботу (останній тиждень серпня);
- День виховання (27.09);
- Міжнародний день людей похилого віку (01.10);
- День психічного здоров'я (10.10);
- Проведення тижня безпеки дорожнього руху;
- Затвердження училищної ради з профілактики правопорушень, плану її роботи (перший тиждень жовтня);
- Складання соціальних паспортів гру, оновлення даних;
- День учнівського самоврядування (за планом);
- Розробка структури навчання учнівського активу, органів само-врядування, школи «Лідер» та планування цієї роботи;
- Організація участі учнів птоз в олімпіадах, науково-практичних конференціях, МАН, спортивних конкурсах тощо;
- Проведення зустрічей учнів з працівниками центру соціальної служби сім'ї дітей та молоді, кримінальної дитячої міліції та служби у справах дітей;
- Випуск училищної преси;
- Проведення профілактичних рейдів «Урок», «Перерва», висвітлення наслідків у електронній газеті;
- Проведення рейдів по визначенню умов проживання дітей-сиріт, дітей із багатодітних, малозабезпечених, неблагополучних сімей;
- Проведення педагогічних консиліумів;
- Проведення тижня анти тютюнової та антиалкогольної пропаганди;
- Звітування класних керівників про роботу з учнями тощо.

Проведено заходи щодо формування ціннісного ставлення до сім'ї, родини, людей:

- Проведення міжнародного дня сім'ї ;

- Святкування дня матері;
- Затвердження складу ради з військово-патріотичного виховання;
- Складання актів обстеження житлово-побутових умов сімей учнів відповідних категорій;
- Проведення загально училищних батьківських зборів;
- Організація роботи консультаційного пункту для батьків із питань труднощів у сімейному вихованні дітей та планування його роботи;
- Святкування Дня визволення України від німецько-фашистських загарбників;
- Проведення класних зборів за результатами досягнень учнів у першому семестрі та обговорення плану роботи з ними на зимових канікулах;
- Організація виступів лекторської групи, присвячених Міжнародному дню пам'яті жертв Холокосту;
- Консультації з батьками щодо місця перебування учнів під час літніх канікул;
- Проведення підсумкових батьківських зборів;
- Підготовка до відзначення батьків за успіхи в сімейному вихованні, навчанні дітей, за активну участь у житті групи й училища.

Заходи щодо формування ціннісного ставлення до праці:

- Створення ремонтних бригад (бригад догляду за прилеглою територією);
- Конкурс-огляд на кращий кабінет;
- Трудовий десант «Обережно листопад!»;
- Трудовий десант «Обережно, ожеледиця!»;
- Санітарний четвер: прибирання закріпленого кабінету, території, будівлі;
- Проведення тижня чистоти й порядку, благоустрій території;
- Організація профорієнтаційної роботи;
- Вивчення стану самообслуговування учнів ПТНЗ;

Заходи щодо формування ціннісного ставлення до природи:

- Міжнародний день тварин (04.10) – благодійна акція для тварин Будинку природи;
- Екологічна експедиція «Скривджена Землі»;
- Семінар з учнями «Альтернативні джерела енергії»;

Заходи щодо формування ціннісного ставлення до культури й мистецтва:

- Проведення міжнародного Дня музики (01.10);
- Заходи до Дня святого Миколая;
- Підготовка конкурсу художньої самодіяльності;
- Проведення святкування Дня 8 Березня;
- Підготовка до святкування дня народження Т.Г. Шевченка;
- Міжнародний день музеїв (18.05);

- Підбиття підсумків діяльності прес-центру ПТНЗ;
- Проведення щорічної акції «Книга – бібліотеці».

Заходи щодо формування ціннісного ставлення особистості до суспільства й держави:

- Святкування Дня української письменності та культури (09.11);
- Заходи до Дня збройних сил України;
- Проведення заходів до Дня Соборності України;
- День єдності народів (02.04);
- Проведення Дня космонавтики (12.04);
- Святкування Дня Перемоги;
- День радіо (07.05);
- відбувалась регулярна співпраця читацького клубу «Духовна спадщина» з бібліотекою ім. М. Світлова
  - відбувся виховний захід — Віртуальна подорож у Всесвіт «Космічна трансформація» до Всесвітнього дня авіації і космонавтики»;
  - пройшла зустріч з в'язнями фашистських концтаборів «Не дай забути, щоб не повторити!» при підтримці проекту «Рука допомоги»;

За результатами узагальнення проектів видано збірник матеріалів «Моделювання інноваційної виховної роботи».

На протязі навчального року з 01.09.2012 р. по 31.03.2013 р. системно здійснювалось фінансове забезпечення дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківської опіки, а саме:

- на харчування – 120 129,00 грн.;
- виплати на придбання одягу та взуття – 5 474,00 грн.;
- грошова допомога при працевлаштуванні – 6 882,00 грн.;
- придбання навчальної літератури – 8 250,00 грн.;
- щорічна грошова допомога – 6 305,58 грн.;
- премії педагогічним працівникам до дня вчителя – 72 080,00 грн.
- премія за розробку інноваційних проектів - 7400,00 грн.
- грошова винагорода за сумлінну працю – 25 883,00 грн.

Керівництвом навчального закладу були створені необхідні умови для збереження та зміцнення здоров'я учнів та педагогічних працівників, усі суб'єкти навчального процесу були забезпечені повноцінним харчуванням та медичним обслуговуванням, створені належні вимоги для охорони дитинства, техніки безпеки, охорони праці, санітарно-гігієнічні та протипожежні норми

VI. Удосконалення навчально-матеріальної бази

Для забезпечення якісного навчального процесу керівництвом навчального закладу у 2012–2013 н.р. було створено необхідні організаційно-педагогічні умови, до яких відносяться сучасні технічні засоби навчання.

У МВПУПІТ адміністрацією приділялась значна увага сучасним технічним засобам навчання з природничо-математичних і технологічних дисциплін, майстерень та лабораторій ПТНЗ.

З метою оновлення МТЗ усі циклові комісії здійснили аналіз відповідності стану кабінетів, майстерень, засобів навчання, дидактичних матеріалів вимогам щодо МТЗ Державних стандартів ПТО та подали результати на розгляд адміністрації. Матеріально-технічна база ПТНЗ у 2012–2013 н.р системно моніторилась за такими показниками:

- ситуативний аналіз навчальних кабінетів, майстерень;
- аналіз забезпечення електронними засобами навчального, загального, професійно прикладного призначення;
- придбання підручників із загальноосвітньої підготовки за новими стандартами середньої освіти;
- оновлення навчально-матеріальної бази для спеціальності «Діловодство», яка за планом роботи підлягала акредитації (здійснено нові надходження спецілітератури);
- оснащено кабінет № 10 сучасною комп'ютерною технікою;
- системно використовувались електронні засоби навчання, електронна бібліотека;
- проведена робота з підготовки навчальних корпусів до початку навчального року (будівель): підготовлена заміна 8 вікон на металопластикові конструкції – на 01.04 встановлено 4 нових вікна;
- підготовлена до експлуатації опалювальна система та робота щодо збереження теплоносіїв (профілактичний контроль манометрів у відповідних закладах теплоенерго; була своєчасно забезпечена здача системи опалення на гідравлічне випробування);
- проведена робота з підготовки до експлуатації системи електропостачання та збереження енергоресурсів;
- проведена робота з підготовки до експлуатації системи водопостачання та збереження водоресурсів (перевірка функціонування водоміру закладу; проведення профілактики водозабірних кранів харчового блоку, санвузлів; ремонт кранів, бачків, згонів);
- проведена профілактика експлуатації каналізаційної системи (очищення відстійників каналізаційних колодязів на Пушкіна 36 тощо);

– здійснено підготовку господарчого інвентарю (штикових і совкових лопат, заготівля піску, тирси для термінового посипання тротуарів та двору, придбання притирального інвентарю, миючих та дезінфікуючих засобів тощо).

Концепція інформатизації навчально-виховного процесу, що проводиться в МВПУ ПТ, передбачає використання інформаційних технологій у різних напрямках: всесвітньої мережі Інтернет, мультимедійного мереженого навчального комплексу, програмного забезпечення навчального і інструментального призначення. З метою реалізації даної концепції основним завданнями навчального закладу є:

Створення сучасної матеріальної бази. МВПУ ПТ має п'ять комп'ютерних кабінетів, об'єднаних у локальну мережу. Кожний кабінет має вихід у мережу Інтернет. Здійснюється взаємодія викладачів з кожним учнем інтерактивно, у процесі навчання використовуються мультимедійні технології. На протязі 2012–2013 н.р. всі комп'ютери підключено до системи бездротового Інтернету, у тому числі під'єднано й бібліотеку.

Виділялись кошти на участь у виставковій та науковій діяльності.

На протязі навчального року проводились заходи щодо оснащення навчальних майстерень, кабінетів, лабораторій, спортивних і побутових приміщень обладнанням та устаткуванням, забезпеченням сировиною, паливно-мастильними матеріалами, інструментом та дидактичними засобами, продуктами харчування. За отримані кошти (за період з 01.09.2012 р. по 31.03.2013 р.) здійснено ремонтні роботи:

10 547,00 грн.	-	заміна вікон на металопластикові конструкції (4 шт.)
5 084,63 грн.	-	поточний ремонт кабінетів
12 208,25 грн.	-	поточний ремонт виробничого корпусу
30 490,24 грн.	-	поповнення матеріально-технічної бази училища
455,00 грн.	-	поповнення бібліотечного фонду
11 672,00 грн.	-	Придбання документів про освіту учнів училища (дипломи, додатки, учнівські білети)
72 925,49 грн.	-	платне харчування учнів

За результатами моніторингу оновлення матеріально-технічної бази встановлено показник – достатній рівень. Всі оновлення проводились за рахунок спеціального фонду.

Основні витрати навчального закладу становили:

По державному бюджету на 2012 рік було виділено асигнувань на загальну суму: 6 917 511,00 грн.;

По державному бюджету на 2013 рік було виділено асигнувань на загальну суму: 7 990 651,00 грн.;

По спеціальному фонду з 01.09.20112 по 31.03.2013р. були використані кошти на наступні затрати училища:

На виплату заробітної плати: 114 964,44 грн.

На нарахування на заробітну плату: 38 739,55 грн.

На придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентар: 4 137,62 грн.

На оплату послуг (крім комунальних): 16 470,30 грн.

На оплату податків: 14 784,84 грн.

На оплату видатків на відрядження: 493,15 грн.

На оплату комунальних послуг: 26 753,35 грн.

Надходження спеціального фонду

1. За послуги, що надаються бюджетними установами згідно з функціональними повноваженнями:

- курси, педпослуги – 11 574,73 грн.;

- перепідготовка незайнятого населення – 0,00 грн.

2. Кошти, що отримуються від господарської та виробничої діяльності:

- учнівська практика – 109 640,72 грн.;

- виробнича діяльність – 83 279,44 грн.;

- за проживання у гуртожитку – 25 251,74 грн.;

- за зберігання майна – 3 500,00 грн.;

- за оренду – 63593,24 грн.

Всього: 296 839,87 грн.

Адміністрацією навчального закладу проводились заходи по енергозбереженню. В порівнянні з витратами в середньому по місту за всіма показниками навчальний заклад витратив менше коштів за споживання ресурсів. На протязі навчального року здійснено заміну 4 вікон на енергозберігаючі склопакети. Дана інформація показує позитивну тенденцію в економічній діяльності навчального закладу.

VII. Проблеми навчального закладу

1. Зміни, що відбуваються в системі суспільних відносин активно впливають на професійно-технічну освіту, вимагають від неї мобільності, адекватного реагування на виклики XXI століття. Так однією з проблем ДНЗ «МВПУПІТ» є складність у започаткуванні профільного навчання. Виділення у старшій школі технологічного напрямку профільного навчання, з одного боку дозволило учнівській молоді набувати професійно-важливих компетентностей, щоб бути успішними у світі праці, а з іншого боку, оголило проблеми, які самостійно школи й ПТНЗ не в змозі повною мірою розв'язати (заклучення угод на базі

положення «Про освітній округ» не вирішує проблем). З метою досягнення якісного рівня профільного навчання з технологічного напрямку на базі ДНЗ «МВПУ ПТ» значущість якого полягала б у професійному навчанні учнів 10-11 класів конкретним робітничим професіям різного галузевого спрямування необхідно створити єдину систему управління процесом профілізації старшої школи на рівні міста, регіону тощо.

2. Сьогодні основна увага в підготовці майбутніх фахівців акцентується на тому, що навчальний процес у професійно-технічному навчальному закладі повинен будуватися таким чином, щоб учні оволодівали професійними навиками, закріплювали знання й уміння, перетворювали їх на інструмент практичної дії та комунікації. Адже нові знання накопичуються й опрацьовуються довкола самої діяльності, що моделюється, а та в свою чергу породжує потребу учнів у поповненні нової потрібної інформації. Зауважимо, що сьогодення також вимагає від особистості не лише конкретні знання, уміння та навички, а й здатність до продуктивної самостійної й відповідальної праці, прийняття рішень. Саме на цій підставі виникає проблема модернізації основних засобів ПТНЗ, що забезпечують навчально-виробничий процес, а саме створення сучасного парку поліграфічних машин для підготовки конкурентноздатних випускників.

3. Наступною залишається проблема диверсифікації, що покликана забезпечити використання нових видів освітніх структур, систем і програм професійного навчання, спрямованих на розширення різних за рівнями і змістом освітніх послуг у сфері професійно-технічної освіти.

4. Запровадження ЗУ «Про Зайнятість населення» позбавила практично усі ПТНЗ здійснювати перепідготовку незайнятого населення за направленнями Державної служби зайнятості, ваучерна система не буде ефективно реалізовувалась в ПТНЗ.

Діяльність навчального закладу на подальше буде спрямована на:

Набутий досвід функціонування системи ПТО за роки демократичного суспільства та ринкових відносин стає методологічною основою формування демократичного механізму управління навчальним закладом. За цих умов демократизація управління передбачає створення нових моделей взаємодії суб'єктів освітньої політики, в основі яких персональна відповідальність кожного учасника навчально-виховного процесу за його результативність. Демократизація функціонального устрою навчального закладу позитивно впливає на розвиток якісно нових трудових відносин у педагогічному колективі. Основними елементами управління ПТНЗ в регіоні залишаються збір інформації, прийняття управлінського рішення та організація його виконання, здійснення контролю; координація і регулювання дій, оцінювання результатів демократизації функціональних засад. Саме на цій підставі щоденна робота адміністрації буде

спрямована на: аналіз якості загальноосвітньої та професійної підготовки; аналіз науково-методичного рівня викладання дисциплін та виховної роботи; стан організації виробничого навчання і практики; ведення і використання методичної, плануючої, облікової і звітної документації; стан фізичного виховання і медично-санітарної підготовки учнів; стан організації самостійної роботи учнів; стан навчально-матеріальної бази.

Поряд із цим, педагогічний колектив в наступному навчальному році також буде продовжувати працювати над впровадженням дистанційних форм освіти, медіаосвіти, комп'ютеризації навчального процесу, що дозволить своєчасно здійснювати збір достовірних даних, керувати потоками інформації, їх систематизувати та обробляти.

Щорічно адміністрація ДНЗ «МВПУ ПТТ» ставить перед собою плани на виконання завдань «Державної цільової програми розвитку професійно-технічної освіти на 2011–2015 роки».

Все викладене вище, що відбило результати загального управління ДНЗ «МВПУПТТ» директором Макаровим В.А. в роботі з педагогічними кадрами, в організації навчально-виробничого процесу дає підставу констатувати виконання в цілому завдань поставлених на 2012-2013 н.р., яка першочергово була спрямована на подальше утвердження відкритої і демократичної державно-громадської системи управління ПТНЗ, поєднання державного і громадського контролю за прозорістю прийняття й виконання управлінських рішень, запровадження колегіальності усіх суб'єктів навчального процесу, що базується на принципах взаємоповаги та позитивної мотивації, на реалізацію в ПТНЗ вимог щодо якості освіти України в цілому, зокрема – з урахуванням траєкторії її функціонування та розвитку на рівні регіону.

Контрольно-аналітична діяльність здійснювалась згідно плану, відбивалася у відповідних вихідних формах (виступи на педагогічних радах, висвітлення інформації на нарадах при директорові, заслуховування інформації на засіданнях методичних об'єднань, методичної ради ПТНЗ тощо; накази по ВПУ; довідки; довідки-наслідки в книзі внутрішньо-училищного контролю). У межах роботи з даного аспекту річний план виконано в повному обсязі. Загальні результати контрольно-аналітичної діяльності на кінець 2010-2011 н.р. вказали на необхідність внесення змін як в саму організацію контрольно-аналітичної діяльності (планування, форми реалізації в окремих випадках не відповідають системі роботи закладу в цілому, що перейшов у режим інноваційного розвитку), так і в її зміст (потребує на оновлення, наприклад, перспективне планування вивчення стану викладання базових предметів, доцільно змінити підходи до визначення об'єктів контролю).